

Bratři a sestry,

blíží se kvapem velikonoce a my sledujeme události krátce předtím, nežli bude Ježíšova služba vrcholit. V tomto dnešním příběhu sledujeme dvě party lidí. Na straně jedné velekněží a zákoníci přemýšlejí, jak by se Ježíše zbavili, pokud možno potichu a beze svědků. Bojí se vzbouření lidu. Pak je na scéně docela jiná skupina lidí, kteří mají blízko k Ježíšovi, je to společnost v Betánii, v domě Šimona Malomocného, člověka, kterého Ježíš z malomocenství vyléčil, ale už mu takové označení asi zůstalo. Betánie znamená hebrejsky „Domy, nebo ves chudých“. Pán Ježíš zde pobýval častěji. Vykonal tu taky některé mocné činy. Místní chudí obyvatelé tam zakusili moc Božího království. I nyní je tento dům Šimona ve vsi chudých naplněn radostí a krásným společenstvím, jí se zde a pije, i když jistě skromněji nežli jinde v domech a sídlech těch bohatých. Jak taky jinak, když je Ježíš v jeho středu !

Chápe tu ale někdo, že tohle sejití je vlastně rozloučením? Už brzy našeho Pána čeká zatčení, soud a kříž. A na to tito jeho věrní nejsou připraveni. Nejsou připraveni na to, co jej čeká. Je ale otázka, jestli na něco takového vůbec někdo z nás připraven být může. To, že by naši nejbližší a přátelé mohli prožívat v brzké době něco velice těžkého, si nechceme připustit. Náš každodenní rytmus našeho času, našich starostí a povinností nás navíc spíše vede k tomu, abychom žili ze dne na den a o podobných věcech nepřemýšleli. A Ježíš sám nám přece připomíná, abychom se příliš nestrachovali zítřka. Vždyť se máme dnes co ohánět, dnešek má dost svého vlastního trápení a zítřek bude mít taky svoje.... Přece ale se dá očekávat, že měl Ježíš v srdci jistou obavu. A sice, že ti jeho věrní, i ti jeho nejbližší, chtějí svou vírou vzít vážně pouze to mocné, krásné a oslňující. A ne už to, že Bůh vyvolil to slabé a chatrné. A že posílá svého vlastního Syna na cestu bolesti, utrpení a vydanosti i samotné smrti.

Tuto situaci společenství Ježíšových nejbližších najednou naruší nějaká neznámá žena s alabastrovou nádobou plnou vzácného oleje z nardu. Rozbila ji a olej vylila na Ježíšovu hlavu. Taková vzácná tekutina se lila z nádoby po kapkách a skrze velmi úzké hrdlo. Ta žena ale nehodlá na Ježíšovu hlavu nakapat jen pár kapek. Rozbije nádobu a na Ježíše vylije celý obsah. Ta žena byla nepochybně nejspíše chudá. Přesto vlastní tak drahou a vzácnou mast. Mohl to být docela klidně její rodinný majetek, jakési rodinné stříbro, které člověk opatruje pro nějaký zvláštní případ či snad až existenční událost, kdy bude rodina naléhavě potřebovat peníze. Ale ona rozhodně nelituje ztráty ani trochu. Vše spotřebuje pro Ježíše. A celému tomu společenství tímto

symbolickým gestem dodá zcela jiný smysl. Nejvzácnější nardový olej, kanoucí z Ježíšovy hlavy, mluví o tom, kdo on je. Že je nejvyšším králem, Pánem světa. Králové se přece pomazávali ke svému úřadu. Ale nejen to. Olejem se v Izraeli pomazávali i mrtví, a to bylo pomazání k pohřbu. Ta žena vystihla a vyjádřila, co Ježíše čeká. Symbolickým a prorockým aktem předjala to, co přijde. Tato žena celým svým tělem zvěstovala, k čemu je Ježíš tady. Že zde není jen proto, aby jedl a pil se svými přáteli. Že je zde proto, aby pro ně přinesl oběť vlastního života. Vystihla vnitřní napětí té chvíle v Šimonově domě a demonstrovala činem vlastní podstatu a důvod proč je Ježíš zde. Ta žena kázala kázání beze slov. Jiná evangelia mluví o tom, že to byla hříšnice. Marek o tom nic neříká. No a podle Jana se tato scéna odehrává dokonce v domě Lazarově a pomazání provede Marie, sestra Marty. Ano, ta která nepomáhala s občerstvením, ale seděla u nohou Páně. Můj oblíbený holandský biblista Nico ter Linden napsal, že pro Ježíše představuje tato žena Božího anděla, který „svou voňavou pantomimou hrál nejkrásnější píseň Izraele:“ *Stojíš stůl před obličejem mým, naproti mým nepřátelům, pomazuješ olejem hlavy mé, kalich můj naléváš až oplývá...*

Jak to ta žena mohla vědět, jak mohla jen tušit, kdo Ježíš vlastně je ? Vždyť s ním nechodila jako jeho učedníci, vždyť nemohla slyšet žádnou předpověď jeho utrpení ! Nevíme o tom nic. Ale sami přece dobře víme, že se stává i dnes mezi námi, že ti, kteří by vědět a rozumět měli, zůstávají v nevědomosti, a naopak ti, u kterých bychom to nečekali, najednou překvapí svou vírou a my se jen divíme, kde se to v tom člověku vlastně bere.....

Někteří z těch, kteří tuhle slavnost Božího království sledují, ale ničemu nerozumějí. Na tu ženu se osopí. Nač ta ztráta ? Vždyť se ta mast mohla prodat za 300 denárů a peníze rozdat chudým ! Jistě je to případná otázka. Navíc vedena ušlechtilou myšlenkou nutnosti pomáhat chudým. Kdo jiný by tomu měl rozumět, nežli obyvatelé Betánie, vesnice chudých ? Kritici tohoto činu této ženy to mají navíc dobře spočítané. Tři sta denárů by se na tom dalo vydělat ! Z jednoho Ježíšova podobenství víme, že denár byla denní mzda dělníka. A tři sta denárů by znamenalo jeho celoroční plat! Kolika lidem by se dalo pomoci ! Možná celá Betánie by z takových peněz mohla být nějakou dobu živa. Teď jde ale vše vniveč. Copak si ta ženská myslí, že si na něco takového Ježíš potrpí ?

Nepotrpí. Ale tento případ je tak jiný! Ta žena totiž pochopila něco, o čem ti ostatní nemají ani potuchy. Že tam, kde je člověk veden vírou a láskou k Ježíši, tam naše lidské hodnoty dostávají v životě úplně jiné místo. Tam se staví na hlavu naše lidské počty, naše lidská logika, naše lidská snaha mít vše uspořádáno podle funkčnosti a řádu. Náš lidský rozum počítá, plánuje. Ale Boží víra a Boží láska, když se našeho srdce zmocní, pak jde naše schematické a pragmatické myšlení stranou. Nevím proč, ale vzpomněl jsem si na onu píseň

Pavla Dobeše o lásce. Zpívá se tam, že když vám láska zastoupí cestu, pak neváhejte, nechte všeho a běžte rychle za ní, nechte přitom vanu, ať si klidně přeteče... Možná by někomu tento příměr připadal nevhodný. On zpívá o něčem jiném. Ale přece je zde něco, v čem se to gesto té ženy tomuhle podobá. Ona udělá polidsku úplnou hloupost, bláznovinu, navíc s obrovskou materiální škodou. Ona vůbec nemyslí na svou budoucnost, na budoucnost své rodiny, měla – li jakou. Ona není v této chvíli vedena ničím jiným, nežli vírou a láskou, ona nechce nic nežli vzdát Ježíši čest a slávu. Ona ví, že s ním získává mnohem víc, že získává něco, co se nedá spočítat ani vyčíslit. Ona pochopila, že víra a láska nepočítá, ale vydává se Kristu se vším co má a nedělá přitom inventuru ztrát. Dovede se i vydat z posledního pro něj, a trochu se tak podobá oné chudé vdově házející poslední mince do chrámové pokladnice.

To je totiž láska, kterou nás miluje i Kristus. On dokonce nepovažoval za svou ztrátu ani to, že šel cestou utrpení. Za ztrátu nepovažoval ani vlastní smrt, ale ochotně ji přijal, abychom z ní my měli užitek.

Ježíš je zde s touto ženou na jedné struně. On rozumí tomuto činu dobře. Dokonce o ní řekne, že na něm ta žena vykonala dobrý skutek. Ale ono je to v originále řečeno ve skutečnosti mnohem silněji. Je to krásný, vznešený čin. Svát'a Karásek to kdysi označil jako happening Božího království.

Netrapte ji. Vykonala nádherný čin. Chudé budete mít vždycky s sebou. Ne, to není znevážení pomoci chudým. Naopak, je na to třeba myslet stále. Ale Ježíš tu nebude vždycky. Starat se o potřebné je samozřejmě velmi důležitým projevem víry. Ale ještě větší je vzdávat čest našemu Pánu. Církev není církví jen tím, že koná charitativní a diakonickou činnost. Ale především tím, že vyvyšuje Kristovo jméno, že jej oslavuje jako Krále králů a Pána Pánů.

A Ježíš zmíní i něco zcela jedinečného, co se nedočteme o žádném z jeho učedníků. Ano, o Petrovi řekne, že je skála a že na něm postaví svou církev, ale o této žene řekne, že tento její skutek vejde do dějin ! Skutek lásky, kterým jej pomazala k pohřbu a vyhlásila tak, že se blíží vrchol jeho díla a jeho služby. A ještě dlouho potom, co bude prolita Ježíšova krev, se bude mluvit o tom, co udělala a bude se na to vzpomínat. Tato žena uvedla do pohybu víru a díky ní žije víra dál v srdcích mnohých, kteří přijdou po ní.

Pán Ježíš tedy nakonec zažil na vlastní kůži, že je zde přece jen někdo, kdo chápe a rozumí smyslu a dosahu toho, co je připraven podstoupit. A není to žádný písmák ani velekněz, není to nikdo z jeho učedníků. Je to tato neznámá žena, která mezi lidmi nic neznamenalala. Ona je vlastně vůbec první skutečnou kristovkyní, tedy křesťankou. Ona totiž tím, že jej pomazala ku pohřbu, v něm rozpoznala skutečného Hospodinova Pomazaného, který má navrátit člověka

k Bohu. Nedlouho před jeho nadcházejícím utrpení odhalila jeho velikost a moc království Božího. Taková je její památka až podnes. Amen.

*Modlitba: Pane Ježíši Kriste, šokuje nás projevená víra této ženy stejně tak jako naše vlastní nevěra a pochybnost. Proto si i my chceme památku této ženy připomínat. Dávej tak jako jí, i nám poznat, že ty uskutečňuješ svoje království ne cestou moci, ale cestou služby a že namísto pýchy jdeš cestou ponížení a smrti. A právě tak nad smrtí a zlem vítězíš. Amen.*